

Gymnázium Jozefa Lettricha v Martine

Nevypisujte!

Úloha	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Spolu
Body																

Nevypisujte!

Interný kód

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry do prýmy osemročného gymnázia dňa 9. mája 2016

Milí piataci!

Radi cestujete a spoznávate nové krajiny, zaujímavé pamätihodnosti či exotické mestá? Určite áno, veď kto by nemal rád dobrodružstvá. Počuli ste už o Gymlandii? Pozorne čítajte nasledujúce úlohy a dozviete sa mnoho informácií o tejto jedinečnej krajine. Pri riešení zaujímavých úloh sa poučíte aj zabavíte. Čítajte pozorne!

Na riešenie úloh máte 60 minút.
Veľa šťastia!

1. úloha

Gymlandia je zaujímavá krajina. Ak ste o nej ešte nepočuli, prečítajte si nasledujúci text. Niektoré slová majú uvedené dve podoby. Zakrúžkujte pravopisne správny tvar.

Gymlandia **patrý/patrí** k najmenším krajinám na svete. Nemá viac ako stotisíc **obyvateľov/obivateľov**. Napriek tomu je **jednou/jednov** z najnavštevovanejších turistických lokalít. Základnou peňažnou menou je gymlanda, ktorá má **porovnatelnú/porovnatel'nú** hodnotu ako naše euro. Krajina nemá žiadny **oficiálny/ofyciálny** jazyk, dohovoríte sa po anglicky, nemecky, francúzsky aj rusky. Nemá dokonca ani hlavné mesto, všetky **sýdla/sídla** sú rovnako dôležité a rovnako **rozvinuté/rozvynuté**. Za mimoriadne **bohactvo/bohatstvo** krajiny považujeme zdravú **prírodu/prírodu**, čistú vodu a **svieži/sviežy** vzduch, preto tu žijú aj **nezvičajné/nezvyčajné** druhy rastlín a **živočíchou/živočíchov**. **Ľudia/ludia** sú hrdí na **všetko/všedko**, čo je vzácne a výnimočné. **Významné/víznamné** miesto v ich živote má vzdelanie. Každý jednotlivec si uvedomuje potrebu učenia sa a venuje sa štúdiu **jazikov/jazykov**. **Najväčším/največším** prekvapením pre **návštevníkov/návštevníkou** je vzťah k čítaniu **kníh/kních**. Pre mnohých je to najobľúbenejšia **činnosť/činosť**. Navštívte s nami túto svojráznu krajinu!

Nevypisuj!

Na text v úlohe 1 sa viažu úlohy 2 – 5:

2. úloha

Ak ste si dôkladne prečítali text o Gymlandii, vypracujte nasledujúce zadania:

- *Vypíšte z ukážky jedno jednoslabičné podstatné meno:*

- *Vypíšte z ukážky jedno dvojslabičné prídavné meno:*

- *Vypíšte z ukážky jedno slovo, ktoré znamená získavanie a osvojovanie si vedomostí:*

- *Vypíšte z ukážky jedno slovo, ktoré má podobný význam ako slovo miesto:*

- *Vypíšte z ukážky jedno sloveso, ktoré sa začína na neznelú spoluhlásku:*

Nevypisuj!

3. úloha

Označte možnosť, v ktorej sú správne napísané gramatické kategórie slovesa v poslednej vete ukážky.

- A) 3. osoba, množné číslo, budúci čas
- B) 2. osoba, množné číslo, prítomný čas
- C) 2. osoba, množné číslo, budúci čas
- D) 1. osoba, množné číslo, prítomný čas

Nevypisuj!

4. úloha

Vypíšte z ukážky slovo, ktoré predstavuje tretí stupeň prídavného mena.

Nevypisuj!

5. úloha

Z druhej vety ukážky vyberte jedno viacvýznamové slovo a napíšte vetu, v ktorej ho použijete v odlišnom význame.

Nevypisuj!

Predchádzajúce úlohy vám určite nerobili problém. Dozvedeli ste sa zaujímavé fakty o Gymlandii a cestovaniu sa budeme venovať aj v nasledujúcich úlohách.

6. úloha

Ak by ste sa na návšteve Gymlandie stratili, telefonujte na veľ'vyslanectvo. Aby ste zistili správne telefónne číslo, označte číslicou poradie znejšej párovej spoluhlásky v nasledujúcich slovách a doplňte do tabuľky:

SPISOVATEĽ - JAZYK - DAR - UKÁŽKA - SVET - KNIHA

0911

Nevypisuj!

7. úloha

a) *Z ciest posielate väčšinou smsky, ale viete napísať aj pohľadnicu. Zakrúžkujte možnosť, v ktorej je správne uvedená adresa.*

A) Vážený pán Ján Šikovník 036 01 Martin Rovesnícka 7	B) Vážený pán Ján Šikovník Rovesnícka 7 036 01 Martin	C) Vážený pán Ján Šikovník Rovesnícka 7 Martin 036 01	D) Vážený pán Ján Šikovník Rovesnícka 7 v Martine 036 01

b) *V ktorej možnosti je správne zapísaná priama reč?*

- A) „O Gymlandii som nikdy nepočula, povedala mi kamarátka.“
B) *O Gymlandii som nikdy nepočula, „povedala mi kamarátka.“*
C) „O Gymlandii som nikdy nepočula,“ povedala mi kamarátka.
D) *O Gymlandii som nikdy nepočula, povedala mi kamarátka.*

c) *V ktorej možnosti sú slová napísané bez pravopisnej chyby?*

- A) Vysoké tatry, mesto Považská bystrica, rieka Turiec
B) Malá fatra, rieka váh, krajina Slovensko
C) Gaderská Dolina, Rieka hron, Bratislava
D) Martinské hole, Európa, rieka Dunaj

d) *Napíšte želaciu vetu, ktorá súvisí s cestovaním:*

Nevypisuj!

8. úloha

Do textu doplňte akékoľvek vhodné slová tak, aby text dával zmysel. Ku každému doplnenému slovu napíšte do zátvorky jeho slovný druh:

Je krásny ..... (.....) deň. Dnes sa chystám

so svojou ..... (.....) na návštevu k .....

(.....) tete. Býva v blízkej ..... (.....)

neďaleko Martina. Vrátime sa až neskoro ..... (.....).

Nevypisuj!

V Gymlandii žiaci radi čítajú. Máte aj vy radi knihy? Po prečítaní nasledujúcej básne odpovedzte na otázky č. 9 – 12.

Magda Baloghová: Čo u starkej obzeráme

Neboli sme nikdy sami
v izbičke so srdiečkami.
Tu vo dverách kľúča niet.
Komu nachvíľu je clivo,
príde si sem posedieť.
Na stole nás vždy privíta
koláč ani zlatý kvet.

U starkej sa dobre vstáva,
vrní mlynček, vonia káva.
Mačiatka sa v kúte hrajú,
na mlynček sa podobajú.
Vrnia tíško ako on,
krútia tmavým chvostíkom.

Podme, Dunčo, odniesť metly,
už sme všetky smeti zmietli.
Chod' kuriatka zavolať
k omrvinkám spod stola.
Metlu väčšiu ako ja
zatiaľ zmením na koňa.

Na truhlici samé kvety,
či z tých kvetov vôňa letí?
Naša starká pri dne hľadá,
čo nosila ešte mladá,
a ja poznám vôňu slnka
na šatke, čo prala vlnka.

9. úloha

a) V básni sa spomínajú zvieratá. Napíšte všeobecné podstatné mená zvierat v tvare nominatívu jednotného čísla a zarad'te ich podľa abecedy:

Nominatív
jednotného čísla:

Poradie podľa
abecedy:

b) V ktorej možnosti je uvedené prirovnanie z básne?

- A) na mlynček sa podobajú
- B) koláč ani zlatý kvet
- C) už sme všetky smeti zmietli
- D) na šatke, čo prala vlnka

c) Označte myšlienku, ktorá vyplýva z básne:

- A) Radi chodíme k starkej, lebo má doma veľa zvierat.
- B) Radi chodíme k starkej, lebo pečie chutné koláče.
- C) Radi chodíme k starkej, lebo u nej voňajú kvety.
- D) Radi chodíme k starkej, lebo máme čo obdivovať.

d) Vypíšte z básne jeden verš, v ktorom sa nachádza zdrobnenina.

Nevypisuj!

10. úloha

Vypíšte z básne verš, v ktorom sú slovné druhy v uvedenom poradí:

PREDLOŽKA - PODSTATNÉ MENO - ZÁMENO - PRÍSLOVKA - SLOVESO

--

Nevypisuj!

--

11. úloha

Vypíšte z básne tri rôzne neohybné slová a určte ich slovný druh:

--

--

--

Slovný druh:

Slovný druh:

Slovný druh:

Nevypisuj!

--

12. úloha

Určte gramatické kategórie podčiarknutých slov v nasledujúcich veršoch z básne:

Podme, Dunčo, odniesť metly,

už sme všetky smeti zmietli.

zmietli:

osoba	číslo	čas
-------	-------	-----

metly:

rod	číslo	pád	vzor
-----	-------	-----	------

smeti:

rod	číslo	pád	vzor
-----	-------	-----	------

Nevypisuj!

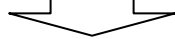
--

Ide vám to výborne, snažte sa i naďalej!

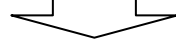
13. úloha

Aj žiaci v Gymlandii majú niekedy problém s určovaním vzorov podstatných mien. Pomôžte im a napíšte vzory:

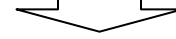
hus

húsatko

húska

Nevypisuj!

14. úloha

Ak veľa čítate, určite poznáte aj ľudové príslovia. Doplňte ich správne znenie:

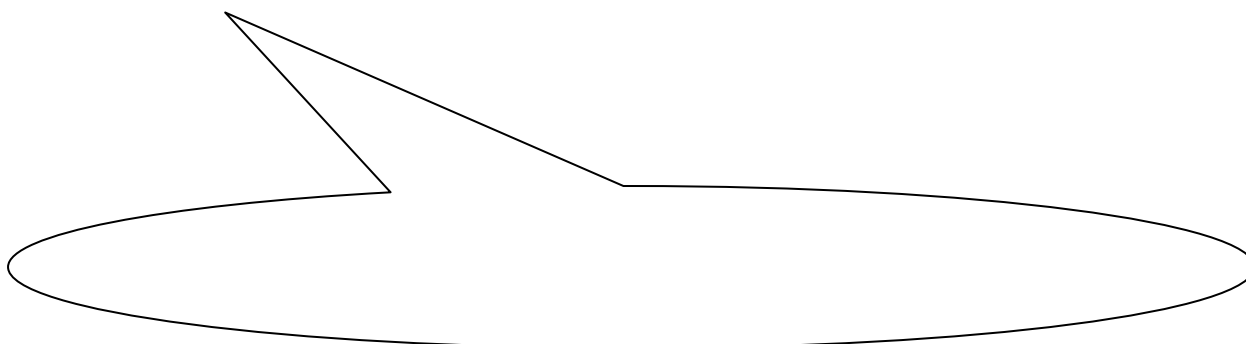
Komu sa nelení,	
	sám sebe škodí.
Čo môžeš urobiť dnes,	
	sám do nej spadne.

Nevypisuj!

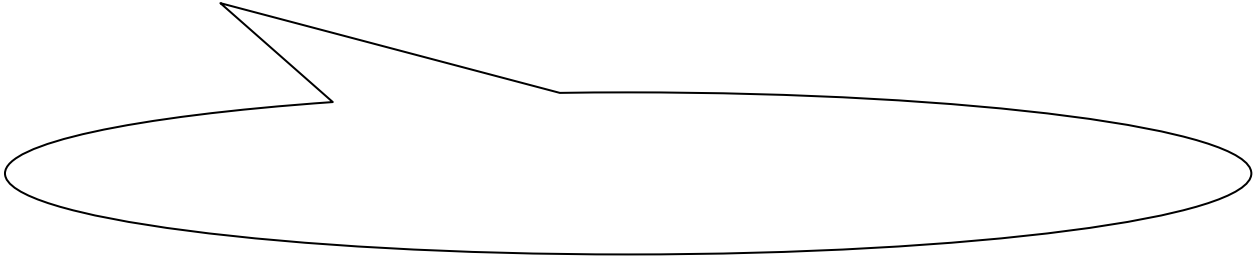
15. úloha

V nasledujúcich porekadlách zistíte, akí sú obyvatelia Gymlandie. Vysvetlite ich vlastnými slovami:

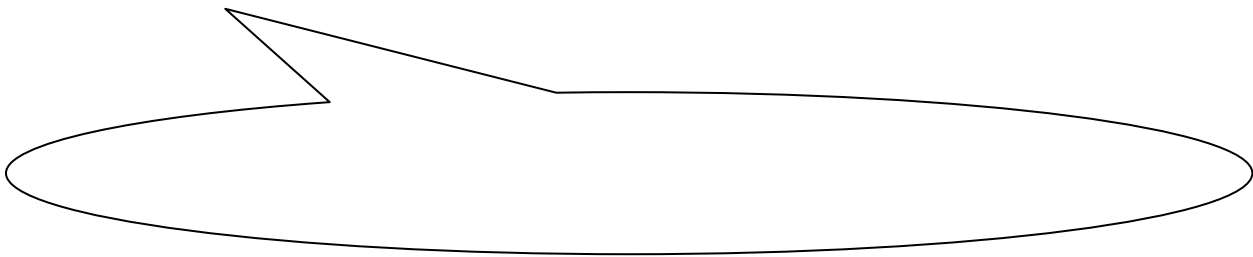
Gymland'ania niekedy strácajú hlavu:

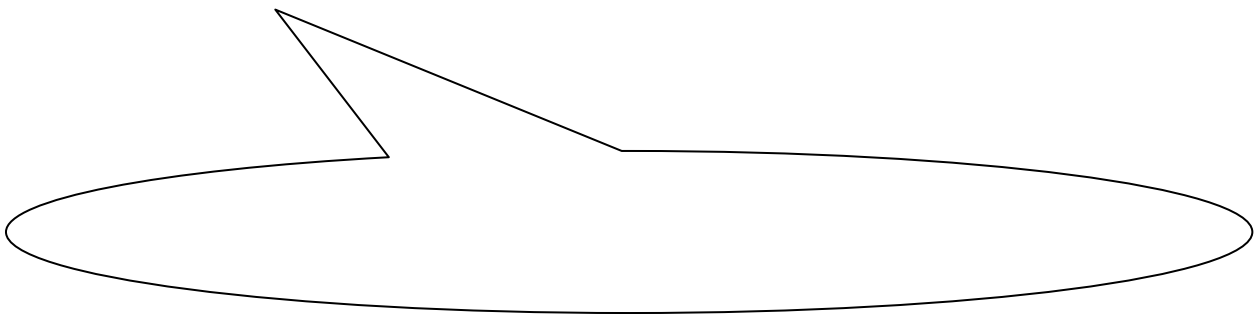
Často nevedia, kde im hlava stojí:

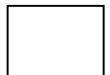
Ked' nemajú v hlave, majú v päťách:

Vždy vedia trafiť klinec po hlavičke:

Nevypisuj!

*To už bola posledná úloha. Ak máte čas, skontrolujte si riešenia. Po prestávke budete objavovať
Gymlandiu prostredníctvom úloh z matematiky. Veľa šťastia!*